

COVID-19 maatregelen bij komende verkiezingen

Inleiding

Gelet op de onzekerheid met betrekking tot de verspreiding van COVID-19 moet er rekening mee worden gehouden dat bij de komende verkiezingen in het najaar van 2020 en in maart 2021 nog steeds een aantal maatregelen van kracht zijn die de verspreiding van het virus moeten beperken. Hoewel niet is uit te sluiten dat de COVID-19 maatregelen in de komende tijd veranderen is aannemelijk dat rekening moet worden gehouden met de volgende maatregelen:

1. Afstand houden: thans is dat 1,5 meter afstand;
2. Hygiëne: schone handen;
3. Bij symptomen, indien positief getest of in contact geweest met iemand die positief is getest: thuisblijven.

Het ministerie van BZK is bezig om in kaart te brengen hoe met inachtneming van deze maatregelen de organisatie van de komende verkiezingen (november 2020 en maart 2021) zou kunnen plaatsvinden. In dat kader heeft ook overleg plaatsgevonden met het RIVM.

Implementatie maatregelen voor het stemmen in een stemlokaal

1. Afstand houden

Het inrichten van de (ca 10.0000) stemlokalen zodat de kiezers 1,5 meter afstand van elkaar kunnen houden en er 1,5 meter afstand kan zijn tussen de kiezer en de leden van de stembureaus is een majeure opgave. Het is zeer waarschijnlijk dat het bij een substantieel aantal stemlokalen niet mogelijk zal zijn.

Vragen aan RIVM:

- Is de 1,5 afstand tussen kiezers ook noodzakelijk als de kiezers gevraagd zou worden in het stemlokaal een mondkapje te dragen?
- Als de leden van de stembureaus achter een scherm zitten, kan dan worden afgezien van de 1,5 afstand tussen leden stembureau en kiezers?
- De stembureauleden onderling zouden ook 1,5 meter afstand moeten houden. Als ook tussen de stembureauleden schermen worden geplaatst, kan dan van de 1,5 meter worden afgezien? Hoe ver moeten dan de schermen reiken tussen de stembureauleden (moet het scherm doorlopen tot en met de vloer)?
- Zijn aanvullende beschermende maatregelen voor stembureauleden indien een stembureau lid bijstand wil geven aan een kiezer, en hiervoor fysiek contact nodig is tussen kiezer en stembureau lid.

-
-

2. Hygiëne

Kiezers zouden bij het betreden van het stemlokaal hun handen moeten wassen/schoonmaken.

Vragen aan RIVM:

- Is het schoonmaken van de handen bij het betreden van het stemlokaal voorwaardelijk voor het niet na elke kiezer moeten schoonmaken van het stemhokje/potlood? De vraag wordt gesteld om te kunnen bepalen of het schoonmaken van de handen bij het betreden van het stemlokaal verplicht moet worden gesteld en in de Kieswet moet worden geregeld.
- Als kiezers (om welke reden dan ook) weigeren om hun handen bij het betreden van het stemlokaal te desinfecteren, is het dan een volwaardig alternatief om deze kiezers te verplichten om handschoenen te dragen (uit te delen bij de ingang van het stemlokaal)? (De kiezer zou dan in feite de keuze hebben tussen ofwel handen schoonmaken, ofwel uitgereikte handschoenen dragen.)
- Is bekend of er personen zijn die geen gebruik kunnen maken van desinfecterende gel/middel om gezondheidsredenen (bijvoorbeeld allergie) of die dat niet doen vanwege principiële bezwaren? Zo ja is bekend bij hoeveel % van de Nederlanders dat voorkomt? Zijn er vervangende middelen die aan kiezers kunnen worden aangeboden?

- Gemeenten vragen zich af of (ook al hebben kiezers hun handen bij het betreden van het stemlokaal schoongemaakt) stembureauleden beschermingsmiddelen (handschoenen) zouden moeten dragen bij tellen en bij het aanpakken van de stempas en het id-bewijs van de kiezers. Kiezers die een volmachtstem uitbrengen, kunnen ook de kopie van het id-bewijs van de volmachtgever op een smartphone tonen. Het stembureau zou dan de smartphone in de hand moeten nemen. Wat is het oordeel van het RIVM? Zou bijvoorbeeld ook kunnen worden volstaan met een spatscherm voor de tafel van het stembureau/ID dat de documenten in ontvangst neemt, zodat ook een smartphone op korte afstand kan worden getoond?

-

3. Kiezers behorend tot de risicogroep

Een van de opties waaraan wordt gekeken is het (in de wet) mogelijk maken dat er stembureaus zijn waar alleen bepaalde kiezers kunnen stemmen. Dit zou een oplossing kunnen zijn voor kiezers die in verzorgings- en verpleegtehuizen verblijven/wonen.

Vragen aan RIVM:

- Zijn bij dergelijke stembureaus additionele beschermingsmaatregelen nodig en zo ja welke?

-

-